

JANE AUSTEN

AŞK VE
GURUR

Çeviri: NİHAL YEĞİNOBALI

JANE AUSTEN
AŞK VE GURUR

Can Klasik

Pride and Prejudice, Jane Austen

© 2007, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: 2007

22. basım: Şubat 2019, İstanbul

Bu kitabın 22. baskısı 2000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Ayça Sezen

Yayına hazırlayan: Pınar Savaş

Kapak uygulama: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Kapak baskı: Saner Basım Hizmetleri San. ve Tic. Ltd. Şti.

Maltepe Mah. Litros Yolu 2. Matbaacılar Sit. No: 2/4 2BC 3/4

Zeytinburnu, İstanbul

Sertifika No: 35382

İç baskı ve cilt: Yıldız Matbaa Mücellit

Maltepe Mah. Gümüşsuyu Cad. Dalgıç İş Merkezi No: 3 Kat: 2

Topkapı-Zeytinburnu

Sertifika No: 33837

ISBN 978-975-07-3990-3

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Hayriye Caddesi No: 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com/9789750739903

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 31730

JANE AUSTEN
AŞK VE GURUR

ROMAN

İngilizce aslından eviren

Nihal Yeğinobalı

♥can

Jane Austen'in Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Emma, 2007

Mansfield Park, 2008

JANE AUSTEN, 1775'te İngiltere'de, Steventon'ın Hampshire kasabasında doğdu. Reading'deki Manastır Okulu'na gönderilen Jane, daha sonra eğitimini evde sürdürdü. Günün toplumsal ve siyasal olaylarından uzak, sıradan bir yaşam sürdü. Romanlarında işlediği yerler, karakterler ve konular, çevresindeki küçük toprak sahipleri ve taşralı din adamlarına özgü, köyden, komşulardan, taşra yaşamından oluşan bu dünyadan alınmaydı. Austen'in ilk romanı *Sağduyu ve Duyarlık* 1811'de yayımlandı. Bunu 1813'te *Aşk ve Gurur*, 1814'te *Mansfield Park*, 1815'te *Emma*, ölümünden sonra 1817'de *Northanger Manastırı* izledi. Austen, 1817'de sağlığı iyice bozulduğu için son yapıtı *Sanditon*'u yarım bırakmak zorunda kaldı. 18 Temmuz 1817'de öldü ve Winchester Katedrali mezarlığına gömüldü.

NİHAL YEĞİNOBALI, 1927'de Manisa'da doğdu. Arnavutköy Amerikan Kız Koleji'ni bitirdikten sonra New York Eyalet Üniversitesi'nde edebiyat öğrenimi gördü. *Genç Kızlar* adlı ilk romanını, Vincent Ewing adını verdiği sözde Amerikalı bir yazarın imzasıyla yayımladı. 1950'de yayımlanan bu kitap, bir çeviri roman kandırmacısıyla yıllarca yeni basımlar yaptı, hâlâ da yapmaktadır. Ardından *Sitem*, *Mazi Kalbimde Bir Yaradır*, *Belki Defne*, *Gazel* adlı romanları ve *Cumhuriyet Çocuğu* adlı anı kitabını yayımladı. Yeğİnobalı, çok sayıda yazarın klasik ve çağdaş yapıtlarını dilimize kazandırdı.

Birinci bölüm

Birinci kısım

Parası pulu olan her bekâr erkeğin kendine bir yaşam arkadaşı seçmesinin kaçınılmaz olduğu, herkesçe benimsenen bir gerçektir.

Bir semte yeni taşınan böyle bir bekârın duygu ve görüşleri ne denli az bilinirse bilinsin, bu gerçek çevredeki ailelerin kafasına öyle bir yerleşmiştir ki zengin bekârı kendi kızlarının birinden birinin tapulu malı sayarlar.

Bir gün Bayan Bennet kocasına şöyle dedi: “Azizim, Bay Bennet, duydun mu, Netherfield Park Konağı en sonunda kiraya verilmiş!”

Bay Bennet bunu duymamış olduğunu söyledi.

Karısı, “Ya, verilmiş,” dedi. “Şimdi Bayan Long buradaydı, o anlattı.”

Bay Bennet karşılık vermedi.

Karısı sabırsızlanarak, “Konağı kim tutmuş, öğrenmek istemiyor musun?” diye bağırırçasına sordu.

“Belli ki sen bana söylemek istiyorsun. Ben de seni dinlemekte bir sakınca görmüyorum.”

Bu kadarcık yüz bulma karısına yetti.

“Hayatım, nasıl bilmezsin, Bayan Long diyor ki Netherfield Park’ı ülkenin kuzeyinden gelen çok varlıklı bir genç adam kiralamış. Pazartesi günü dört atlı, kapalı bir arabayla konağı görmeye gelmiş; öyle beğenmiş ki Bay

Morris'le şıp diye anlaşma yapmış; Bayan Long diyor ki Michaelmas Yortusu'ndan önce taşınacakmış; hizmetçilerinden bir kısmı gelecek haftanın içinde geliyorlarmış.”

“Adı neymiş?”

“Bingley.”

“Evli mi, bekâr mı?”

“Aa, bekâr elbette, hayatım! Hem de zengin bir bekâr; yıllık geliri dört beş binin üzerindeymiş. Kızlarımıza gün doğdu, vallahi!”

“Nasıl? Bundan onlara ne yani?”

Karısı, “Sevgili Bay Bennet, neden canımı sıkıyorsun?” dedi. “Onun kızlarımızdan birini almasını aklımdan geçiriyorum, elbette, sen de bal gibi biliyorsun.”

“Kendisi bu semte bu niyetle mi taşınıyor?”

“Niyet mi? Saçma! Neler de söylüyorsun! Ama kızlarımızdan birine gönül vermesi akla yakın bir şey. Onun için taşınır taşınmaz ona hoş geldine gitmelisin.”

“Bence bunun gereği yok. Kızlarla sen gidin ya da sen istersen bırak, kızlar kendileri gitsinler; belki daha bile iyi olur; çünkü sen de kızlarının hepsini cebinden çıkaracak kadar güzel olduğuna göre, Bay Bingley bir de bakarsın, hepsinden çok seni beğenivermiş!”

“Ruhum, iltifat ediyorsun bana. Gerçi bir zamanlar gerçekten güzeldim ama artık geçti... Bir kadının beş tane yetişkin kızı olunca kendi güzelliğini düşünmekten vazgeçmesi gerekir.”

“Zaten böyle durumlarda çoğu kadının düşünecek güzelliği kalmamıştır.”

“Ama, gözümün nuru, çok ciddi söylüyorum; taşındığı zaman Bay Bingley'yi görmeye gitmen şart.”

“Benim böyle bir şeye söz vermeyeceğimi çok iyi bilmen gerekir.”

“Ama kızlarını düşünsene! Birinden biri için ne parlak bir kısmet olur, onu düşün! Sir William'la Bayan Lu-

cas'ın gitmeye niyetleri var – salt bu nedenle. Yoksa bilirsin, genel olarak yeni taşınanlara hiçbir zaman gitmezler. Senin gitmen şart; çünkü sen gitmedikçe bizim gitmemiz dünyada yakışık almaz.”

“Etikete fazla bakıyorsun gibi geliyor bana. Bay Bingley sizlerin ziyaretinize, bana kalırsa, pek sevinecektir. Ben de seninle bir not gönderirim ona; kızlarımdan gözüne kestirdiğiyle evlenmesine yürekten razı olduğumu söylerim; ama Lizzyciğimi özellikle övmeden edemem, doğrusu.”

“Sakin ha, yapma böyle bir şey!.. Lizzy'nin ötekilerden en ufak bir üstünlüğü yok. Jane'in yarısı kadar güzel değil bir kez; ne de Lydia'nın yarısı kadar sevimli. Ama sen her zaman onu hepsinden üstün tutarsın.”

Bay Bennet, “Kızlarımdan hiçbirinin aman aman bir üstünlükleri yok ki!” diye yanıtladı. “Bütün genç kızlar gibi cahil, sersem, saçma şeyler. Gelgelelim Lizzy'nin hiç olmazsa hepsinden daha işlek zekâsı ve anlayışı var.”

“Aşkolsun, Bay Bennet, insan kendi çocuklarını nasıl böyle kötüler! Beni üzmemekten zevk alırsın zaten. Zavallı sinirlerime hiç acımazsın ki!”

“Beni yanlış anlamışsın, güzelim. Senin sinirlerine sonsuz saygım vardır benim. Onları eski dost sayarım. Hiç değilse yirmi yıldır onların sözünü eder durursun.”

“Ah! Benim neler çektiğimi sen nereden bileceksin!”

“Güzelim, umarım bu dertten kurtulur, uzun yaşarsın da semtimize nice varlıklı bekârların taşındığını görmek nasip olur.”

“Neye yarar! Bunun gibi daha yirmi tanesi gelse bir işimize yaramaz ki – sen onları gidip görmedikçe!”

“Söz veriyorum, cancağızım, hele gelen bekârlar yirmiyi bulsun – hepsini gidip görmezsem!”

Bay Bennet, işlek bir zekâ, ince alaycılık, içine kapa-

nıklık ve esintilerden oluşmuş öyle garip bir bileşimdi ki, karısının onun kişiliğini anlamasına yirmi üç yıl yetmemişti. Kendi kişiliğini anlamaksa o denli zor değildi, çünkü Bayan Bennet anlayışı kıt, bilgisi az, dakikası dakikasına uymayan bir kadındı. Yaşamından hoşnut olmadığı zaman kendini sınırlı sanırdı. Bu yaşamın tek amacı kızlarını evlendirmektir; avuntusu ise dostluk, gezmek ve dedikodu.

İkinci kısım

Bay Bingley'ye hoş geldine ilk gidenlerden biri Bay Bennet oldu. Aslında onu gidip görmeye daha ilk baştan niyetlenmiş olmakla birlikte sonuna değin karısına "Gitmeyeceğim," demekten geri kalmamıştı. Ziyaret günü akşamına dek de karısının bu işten haberi olmadı. Bay Bennet ziyaretini şöyle ortaya vurdu: İkinci kızının, şapkalarından birine süs geçirdiğini görerek damdan düşercesine, "Umarım Bay Bingley şapkanı beğenir, Lizzy," dedi.

Karısı küskün ve kızgın, "Ziyaretine gidemeyeceğimize göre Bay Bingley'nin neyi beğenip beğenmediğini nereden bileceğiz?" diye söylendi.

Elizabeth, "Anneciğim, unutuyorsunuz," dedi. "Kendisiyle elbet toplantılarda karşılaşacağız. Bayan Long da onu bize tanıştıracığına söz verdi ya."

"Ben Bayan Long'un böyle bir iş yapacağına hiç inanmam. Onun da iki genç kız yeğeni var. Zaten bencil, ikiyüzlü kadının biridir; bence beş para etmez."

Bay Bennet, "Al benden de o kadar," dedi. "Senin bu iş için ona güvenmediğine sevindim, doğrusu."

Bayan Bennet burun kıvrıp da yanıt bile vermedi. Ama kendini artık tutamayarak kızlarından birini azarlamaya başladı.

“Tanrı aşkına, öksürüp durma öyle, Kitty! Sinirlerime acı biraz. Mahvediyorsun sinirlerimi.”

Kocas1, “Kitty öksürmek konusunda hiç düşünceli değildir zaten,” dedi. “Öksürmek için hep olmayacak zamanları seçer.”

Kitty huysuz huysuz, “Kendi keyfim için öksürmüyorum ya!” diye söylendi. “Balo ne zaman, Lizzy?”

“İki hafta sonra, yarınki gün.”

Annesi, “Gerçekten de öyle,” dedi dövünürcesine. “Bayan Long da ancak balodan önceki gün geliyor. Demek ki Bay Bingley’yi bize tanıştıramayacak, çünkü kendisi tanışmamış olacak.”

“Öyleyse, canım, sen arkadaşından daha üstün durumda olup Bay Bingley’yi ona kendin tanıştırebilirsin.”

“Olacak şey mi, Bay Bennet, olacak şey mi, hayatım, ben kendim tanışmamışken! Senin de bu alaycılığın yok mu!”

“Böylesine dikkatli, sakıngan olmana hayranım. İki haftalık bir tanışıklık gerçekten de azdır. İnsan bir adamın gerçek kişiliğini iki haftada öğrenemez. Ama bu tanıştırma işini biz yapmazsak başkası yapar. Hem zaten Bayan Long’la yeğeni olan kızlara da bu işte bir fırsat tanımak gerekiyor. Kendisi böyle bir tanıştırmayı kuşkusuz büyük bir iyilik sayacağına göre, bu görevi sen üstüne almazsan ben alırım.”

Kızlar, gözlerini açmış, babalarına bakakalmışlardı. Bayan Bennet yalnızca, “Laf!” dedi. “Laf!”

Kocas1, “Bu sert çıkışın anlamı ne ola?..” diye sordu. “Yani tanıştırma kurallarıyla bu kurallara verilen önemi, laf diye mi geçiştiriyorsun? Sana bu konuda pek hak veremeyeceğim. Sen ne dersin, Mary? Çünkü, sen filozofça düşünen bir genç kızsındır, bilirim; büyük eserler okur ve özetlersin.”

Mary çok parlak, çarpıcı bir şeyler söylemek istedi-

se de ne söyleyeceğini bilemedi.

Babası, “Mary düşüncelerini sıralayadursun biz Bay Bingley’ye dönelim,” dedi.

Karısı, “Bıktım artık şu Bay Bingley’den!” diye bağırdı.

“İşte buna pek üzüldüm; ama neden daha önce söylemedin, kuzum? Bundan bu sabah haberim olsaydı, taş çatlasa kendisini görmeye gitmezdim. Ne aksilik! Gene de gidip görmüş olduğuma göre kendisiyle dostluk etmekten kaçınamayız.”

Ailenin gösterdiği şaşkınlık tam Bay Bennet’in istediği gibi oldu; Bayan Bennet’in şaşkınlığı belki de hepsininkinden üstündü. Gene de ilk sevinç kaynaşması yatıştığı zaman kendisinin bu işi başından beri beklediğini söylemeye koyuldu.

“Ne iyi kalplisin, sevgili Bay Bennet! Ama eninde sonunda senin aklını bu işe yatıracağımı biliyordum ben. Kızlarını, böyle bir dostluğu savsaklamaya kıyamayacak kadar çok sevdiğini biliyordum! A, canım, öyle sevindim ki! Hem bu sabah gitmiş olmana karşın şu dakikaya değin ağzını açıp bir söz söylemeyişin de ne hoş bir şaka oldu!”

Bay Bennet, “Kitty, şimdi artık canın istediği gibi öksürebilirsin,” dedi ve karısının coşkun sevincinden yorgun düşmüş durumda, odadan çıktı.

Kapı kapandığı zaman kadın, “Ne mükemmel bir babanız var, kızlar!” dedi. “Onun iyiliğine olan gönül borcunuzu nasıl ödeyeceksiniz bilmem. Ben de ödeyemem ya! İnanın bana, bizim yaşımıza gelince, Tanrı’nın her günü, yeni yeni kimselerle tanışmak insanın hiç hoşuna gitmez ama biz sizin hatırlığınız için her şeye katlarız. Lydia, canım, gerçi sen ailenin en küçüğüsün ama gene de kalıbımı basarım ki Bay Bingley baloda seninle de dans edecektir.”

Lydia, atılgan, “Aaa, benim hiç kaygım yok,” dedi. “En küçük olsam bile ailenin en uzun boylusu benim!”

O akşam yatıncaya dek hanımlar Bay Bingley'nin, Bay Bennet'in ziyaretine ne zaman karşılık vereceği üstüne varsayımlar yürütüp, kendilerinin onu ne zaman akşam yemeğine çağırabileceklerini kararlaştırmakla vakit geçirdiler.

Üçüncü kısım

Bununla birlikte Bayan Bennet, beş kızının da yardımıyla, bu konuda sorduğu bütün sorulara karşın kocasının ağzından Bay Bingley'nin şöyle doyurucu bir tanımlamasını alamadı. Bay Bennet'i hanımlar çeşitli yollardan sıkıştırdılar: Açık açık sordular, kurnazca kestirmecelerde bulundular, uzak olasılıkları hesapladılar – gel gör ki o hiçbirinin oyununa gelmedi ve hanımlar sonunda komşuları Bayan Lucas'ın elden düşme bilgisiyle yetinmek zorunda kaldılar. Bayan Lucas'ın anlattıkları son derece olumluydu. Sir William Lucas yeni komşuya bayılmış! Bay Bingley enikonu genç, çok yakışıklı, çok kibar bir adammış. Ve bütün bunlara ek olarak bundan sonraki ilk baloya kalabalık bir arkadaş grubuyla katılmak niyetindeymiş. Bundan sevinçli haber mi olur! Dans etmekten hoşlanmak demek, âşık olmaya doğru atılmış bir adım demektir! Bay Bingley'nin âşık olması konusunda iyice parlak umutlar beslenmeye başlandı.

Bayan Bennet kocasına, “Kızlarımdan birini Netherfield Park Konağı'nda yerleşmiş göreyim; ötekilere de aynı şekilde parlak evlilikler yaptırırım, başka bir şey istemem!” diyordu.

Birkaç gün sonra Bay Bingley, Bay Bennet'in ziyaretine karşılık vermeye geldi ve kitaplıkta onunla on daki-

ka kadar kaldı. Güzellikleri üstüne birçok övgüler işittiği kızları görebilmeyi ummuştu; ama yalnızca babalarını görebildi. Hanımlar ondan biraz daha şanslıydılar, çünkü üst kattaki pencerelerin birinden, onun mavi bir ceket giymiş ve siyah bir ata binmiş olduğunu görmek fırsatını buldular.

Arası uzamadan Bay Bingley'ye akşam yemeği için bir çağrı gönderildi. Bayan Bennet ev hanımlığını gösterecek olan yemek listesini hazırlamıştı bile. Ama çağrılı-dan gelen bir mektupla her şey geri kaldı. Bay Bingley ertesi gün Londra'ya gitmek zorunda olduğu için bu çağrının onurunu şimdilik, yazık ki kabul edemeyecekmiş, falan filan.

Bayan Bennet adamakıllı bozuldu, kaygılandı. Genç adamın Hertfordshire'a daha yeni gelmişken kentte ne gibi bir işi olabileceğini kestiremiyordu. Onun hep oradan oraya gezeceğini ve gerektiği gibi Netherfield Konağı'na yerleşip oturmayacağını kuruntu etmeye başlamıştı. Bingley'nin Londra'ya salt balo için büyük bir arkadaş grubu toplamaya gitmiş olduğu düşüncesini ileri sürmekle Bayan Lucas, Bayan Bennet'in kaygısını biraz yatıştırdı. Gerçekten de çok geçmeden Bay Bingley'nin toplantıya on iki hanım ve yedi beyle birlikte geleceğini belirten bir söylenti duyuldu. Kızlar bu kadar çok kadın geleceğini duyunca yas tuttularsa da balodan önceki gün Bay Bingley'nin on iki yerine Londra'dan yalnızca altı hanım getirdiğini duyunca içleri rahatladı. Bay Bingley kendi beş kız kardeşiyle bir de kardeş kızını getirmişti. Ne var ki Bay Bingley'nin grubu balo salonuna girdiği zaman topu topu beş kişiydiler: kendisi, kız kardeşlerinden ikisi, bunlardan büyüğünün kocası ve başka bir genç adam.

Bay Bingley yakışıklı ve efendi tavırlıydı; yapmacıktan uzak, rahat davranışları vardı. Kız kardeşleri de hoş

hanımlardı ve salon kadını oldukları her davranışlarından belliydi. Bay Bingley'nin eniştesi Bay Hurst de efendi görünüşlüydü. Gelgelelim arkadaşı Bay Darcy uzun boyu, güzel yapısı, yakışıklı yüz çizgileri, soylu davranışları ve yıllık gelirin on bin¹ olduğu üstüne, gelişinden beş dakika sonra kulaktan kulağa geçmeye başlayan söylentiy-le, hemen bütün salonun dikkatini kendi üzerine çekti. Erkekler onun tam erkek tipli olduğunu ileri sürüyor, kadınlar da Bay Bingley'den çok daha yakışıklı olduğunu ileri sürüyorlardı. Kısacası gecenin yarısına dek Bay Darcy büyük bir hayranlık topladı. Ne yazık ki sonunda davranışları nefret uyandırarak hayranlık duygularını tersine döndürdü. Çünkü onun gururlu, kibirli olduğu, kendini çevresindekilerden üstün tutup her şeye burun kıvırdığı ortaya çıkmıştı. Şimdi artık Derbyshire'daki o büyük, görkemli konağı ile mülkleri bile onu soğuk, sevimsiz bir yüze sahip bulunmaktan ve arkadaşıyla kıyaslanmaya layık olmamaktan kurtaramazdı.

Bay Bingley çok geçmeden salondaki belli başlı kim-selerle tanışmış bulunuyordu. Yaşam dolu, girgindi. Her dansa kalkıyor, balonun çok erken biteceğine kızarak kendisi de Netherfield'de bir balo vermekten söz ediyordu. Onunla arkadaşı arasında ne büyük bir tezat vardı! Bay Darcy topu topu bir kez Bayan Hurst, bir kez de Bayan Bingley'yle dans etti; başka kızlarla tanışmayı istemedi. Geceyi salonda dolaşp ara sıra kendi grubundan biriyle konuşarak geçirdi. Onun kişiliği konusunda kesin yargıya varılmıştı: Dünyanın en burnu büyük, en sevimsiz adamıydı ve herkes onun bir daha kasabaya hiç gelmemesini diliyordu. Ona şiddetle dış bileyenlerin arasında Bayan Bennet de vardı. Bayan Bennet'in, Bay

1. Darcy'nin İngiltere'nin en zengin dört yüz ailesinin içinde sayılmasına yetecek bir servet. (Y.N.)

Darcy'nin genel davranışına karşı duyduğu hoşnutsuzluk, onun, kendi kızlarından birini küçük düşürmesi yüzünden özel bir kin biçimini almıştı.

Eş azlığı yüzünden Elizabeth Bennet iki kez dans edemeyip oturmak zorunda kalmıştı. Ve bir seferinde Bay Darcy oldukça yakınında durduğu için genç kız onunla Bay Bingley arasında geçen bir konuşmaya kulak misafiri olmuştu. Birkaç dakika için dans pistinden ayrılan Bingley, arkadaşını dansa katılması için üsteliyordu.

"Haydi bakalım, Darcy," diyordu. "Dans etmeni istiyorum. Böyle aptal gibi, kendi başına durduğunu gördükçe ifrit oluyorum. Dans etsen çok daha iyi olacak."

"Hiç de değil! Dans ettiğim hanımla iyice tanışık olmadıktan sonra dans etmek nasıl sinirime dokunur, bilirsin. Hele böyle bir toplantıda hiç çekilmez doğrusu. Kız kardeşlerin dansa. Salonda da başka tek bir kız yok ki onunla dansa kalkmak benim için ceza olmasın."

Bingley, "Dünyayı verseler senin gibi mızımlık edemem!" diye söylendi. "Yemin ederim bu akşamki kadar çok sayıda güzel kıyı bir arada ömrümde görmemişim. Hatta gördüklerimin arasında bazıları olağanüstü güzel."

Bay Darcy, Bennet kardeşlerin en büyüğünden yana bakarak, "Salondaki tek güzel kıyıla sen dans ediyorsun," dedi.

"Ah, ömrümde gördüğüm yaratıkların en güzeli o! Ama onun kıyı kardeşlerinden biri de şuracıkta, senin hemen arkanda oturuyor. Pek hoş bir kıyı, pek de tatlı olduğu belli. Haydi, eşime rica edeyim de sizi tanıştırsın."

"Hangisini demek istiyorsun?"

Ve Darcy dönerek bir an göz göze gelinceye dek Elizabeth'e baktı. Sonra gözlerini çevirerek soğuk soğuk, "Kötü sayılmaz ama beni dansa özendirilecek kadar güzel değil," dedi. "Zaten şu sırada, başka erkeklerden

yüz bulamamış kızlarla doğrusu uğraşamam! Hadi, sen eşinin yanına dön de onun gülüşlerinin tadını çıkar. Çünkü benimle boş yere zaman yitiriyorsun.”

Bay Bingley arkadaşının sözünü tuttu. Bay Darcy de yürüdü, gitti. Elizabeth’e kendini hiç de sevdirmemişti elbet. Gene de genç kız bu olayı arkadaşlarına neşeyle anlatmaktan geri kalmadı. Çünkü gülünç olan her şeyden tat alan canlı, şakacı bir yaradılışı vardı.

Balo bütün aile için çok iyi geçti. Bayan Bennet en büyük kızının Netherfieldlilerce çok beğenildiğine tanık olmuştu. Bay Bingley, Jane ile iki kez dans etmişti ve Bay Bingley’nin kız kardeşleri de ona çok yakınlık göstermişlerdi. Durumundan Jane de annesi kadar hoşnuttu ama daha serinkanlı duruyordu. Elizabeth, Jane’in hoşnutluğunu paylaşmaktaydı; Mary, Bayan Bingley’nin kendinden, “O çevrenin en yetenekli kızı,” diye söz ettiğini duymuştu. Kitty ile Lydia da şansları yaver gittiği için hiç eşsiz kalmamışlardı, ki onların herhangi bir balodan bekledikleri de salt buydu zaten.

Böylece, yaşamlarından iyice hoşnut bir durumda, kendi yaşadıkları (ve belli başlı kişilerinden sayıldıkları) Longbourn köyüne döndüler. Bay Bennet yatmamıştı. Eline kitap aldı mı saati unutturdu. Hele bu kez, o denli büyük beklentiler uyandırmış olan bir gecenin nasıl geçtiğini çok merak ediyordu. Karısının yeni gelen genç adam konusundaki görüşlerinde düş kırıklığına uğrayacağını ummuştu biraz; ama durumun bambaşka olduğunu anlamakta gecikmedi.

Bayan Bennet daha odaya girerken, “Ah! Sevgili Bay Bennet, çok güzel bir gece geçirdik, şahane bir balo oldu,” dedi. “Keşke sen de orada olsaydın! Jane öyle bir gözleri kamaştırdı ki görülmemiştir. Herkes onu övüyordu. Bay Bingley de onu pek güzel buldu, tam iki kez dansa kaldırdı! Bir düşün, canım; tam iki kez dans etti

onunla! Hem salonda ikinci kez dansa kaldırıldığı tek kız oydu. Önce Bayan Lucas'ı kaldırdı. Onunla kalktığını görünce öyle bir ağırıma gitti ki! Ama neyse ki onu hiç beğenmedi. Zaten beğenilecek gibi değil, biliyorsun! O sırada başkasıyla dansa kalkan Jane'in üzerinde Bay Bingley'nin gözü kalmış gibiydi. Jane'in kim olduğunu sordu; birini araya sokup kendini tanıştırdı, bundan sonraki dansı onunla yaptı. Sonra Bayan King'le, sonra küçük Maria Lucas'la, sonra gene Jane'le dans etti. Sonradan da Lizzy ile Boulangerlerin kızını kaldırdı.”

Kocasını sıkılarak, “Biraz bana acıması olsaydı bu kadar çok dans etmezdi,” diye söylendi. “Tanrı aşkına onun kimlerle dans ettiğini sayıp dökme artık. Keşke ilk dans-ta ayağını burksaydı!”

Bayan Bennet, “Ah, canımın içi, pek hoşuma gitti bu çocuk,” diye sözünü sürdürdü. “Öyle görülmedik derecede yakışıklı ki! Kız kardeşleri de çok hoş kızlar. Ömrümde öyle şık kılıklar görmedim! Yemin ederim ki Bayan Hurst'ün elbisesindeki dantel...”

Burada sözü gene yarıda kaldı. Bay Bennet giyim kuşam sözü dinlemek istemiyordu. Böylece karısı başka konu aramak zorunda kaldı; pek acı bir dille ve biraz da abartarak Bay Darcy'nin korkunç kabalığını anlattı.

“Ama bana inanmanı isterim, onun hoşuna gitmemekle Lizzy pek zararlı çıkmış sayılmaz,” diye ekledi. “Pek sevimsiz, pek lanet bir adam, yakın davranmaya değmez. Öyle burnu havada, öylesine kibirli ki hiçbir şeyi beğenmedi. Oraya buraya dolaşüyor, gururundan yanına varılmıyordu. Dans edecek kadar güzel değilmiş! Ah hayatım, keşke orada olsaydın da, şu adama bir had-dini bildirseydin. İyice tiksindim bu adamdan, ne yalan söyleyeyim!”

Aşk ve Gurur, taşralı bir beyefendinin kızı olan Elizabeth Bennet ile varlıklı ve soylu toprak sahibi Fitzwilliam Darcy arasındaki çatışmayı anlatır. Jane Austen bu iki karakteri birbirlerinin tuzağına düşmüş kişiler gibi sunsa da, bu ilk izlenimi tersine çevirmekte gecikmez. Soylu bir aileden gelen ve önemli bir servet sahibi olan Darcy, Elizabeth'in ailesinin soylu olmayışı nedeniyle mesafeli davranır. Elizabeth'in davranışında da hem özsaygının uyandırdığı gurur hem de Darcy'nin züppeliği karşısındaki öfkesi etkili olur. Zeki ve coşkulu Elizabeth yalnızca Austen'in en çok sevdiği kadın kahramanı değil, aynı zamanda tüm İngiliz edebiyatının en çok ilgi uyandıran kadın roman kişiliklerinden biridir.

Aşk ve Gurur sıradan insanların günlük yaşamlarını işleyerek romana ilk kez belirgin bir modern nitelik kazandıran Austen'in en sevilen romanlarından biridir.

#dünyaklasikleri #ingilizklasikleri #soyluluk #gurur #önyargı
#kibir #kadın

Kapak resmi: Sir Thomas Lawrence

 can roman

canroman.com twitter.com/canroman facebook.com/canromani

ISBN 978-975-07-3990-3

9 789750 739903